

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Catan Liliana,

judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Boico Victor, Guzun Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Lungu Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007, în cauza penală privindu-l pe

Lungu Oleg Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 22.08.2006 – 06.09.2006;
2. Instanța de apel : 09.11.2006 – 14.11.2006;
3. Instanța de recurs ordinar : 21.02.2007 – 03.04.2007;
4. Instanța de apel : 29.05.2007 – 16.10.2007;
5. Instanța de recurs ordinar : 13.06.2017 – 12.07.2017;
6. Instanța de recurs ordinar : 01.11.2019 – 28.05.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 06 septembrie 2006, Lungu O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i-se o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. echivalentul a 10 000 lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa stabilită și numită prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 04 mai 2005, să se execute de sine stătător.

Tot prin aceeași sentință, Lungu O. a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

1.1. Prin aceeași sentință a fost condamnat și Țîgănaș I., însă în privința lui există deja o hotărâre irevocabilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, a constatat că Lungu O. și Țîgănaș I. la 10.07.2006, seara, fiind ambii în stare de ebrietate și deplasându-se cu tractorul de model XXXXX cu n/î XXXXX, în apropierea fostei ferme situată la marginea s. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă din intenții huliganice au oprit căruța în care se aflau cet. Ștefan N., Boicenco S. și minora Xxxxx, după ce continuându-și acțiunile huliganice au început a-i maltrata pe Ștefan N. și Boicenco S., după ce au plecat cu tractorul în s. Cioburciu. După aceasta, în timp de noapte Lungu O. și Țîgănaș I. întorcându-se din s.

Cioburciu și întâlnindu-i pe drum pe Ștefan N. și Boicenco S., continuându-și acțiunile huliganice din nou i-au maltratat, cauzându-i lui Ștefan N. vătămare ușoară a sănătății, iar lui Boicenco S. dureri fizice.

3. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpații să fie condamnați pentru infracțiunile incriminate, motivând că prima instanță eronat a recalificat acțiunile inculpaților din prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, acuzatorul de stat a indicat că prima instanță greșit a stabilit pedepsele inculpaților, iar o asemenea pedeapsă blândă nu va duce atingerea scopului pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 14 noiembrie 2006, apelul a fost respins, ca fiind nefondat cu menținerea sentinței contestate.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia cu remiterea la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2007, recursul declarat a fost admis, hotărârile au fost atacate și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007, a fost admis parțial apelul procurorului, sentința a fost casată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Lungu O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit. b), e) Cod penal, la 8 ani închisoare, iar în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 5 ani 4 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, inculpatului Lungu O. i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de 8 ani și 6 luni închisoare.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 04 mai 2004, și anume 6 luni închisoare și pedeapsa definitivă a fost stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip închis.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 17 mai 2017 avocatul Cobzac G. în numele inculpatului Lungu O. a atacat-o cu recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea la rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2017 a fost dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cobzac Gheorghe în numele inculpatului Lungu Oleg, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că potrivit prevederilor art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se depune de persoanele

menționate în art. 421 Cod de procedură penală.

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 401 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 421 Cod de procedură penală, recurs ordinar poate declara și avocatul, în numele inculpatului, însă numai atunci când sunt întrunite condițiile stipulate expres în dispoziția art. 70 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs a conchis că avocatul Cobzac G. nu poate fi recunoscut ca titular al dreptului la recurs ordinar în prezenta cauză penală, și din aceste considerente a decis de a declara ca fiind inadmisibil recursul de pe rol, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut, fiind depus de o persoană neîmputernicită.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Lungu Oleg, la data de 22 octombrie 2019, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) și 7) Cod de procedură penală, a solicitat să fie repus în termen inculpatul pentru declararea recursului, să fie casată decizia atacată, cu trimiterea cauzei la o nouă examinare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- art.427 alin. (1) pct.4) Cod de procedură penală - judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii;

- art.427 alin. (1) pct.5) Cod de procedură penală - cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;

- art.427 alin. (1) pct.7) Cod de procedură penală - instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv;

- Curtea de Apel Chișinău a emis decizia de condamnare cu închisoare a lui Lungu Oleg în lipsa acestuia, el nefiind citat despre data și ora ședințelor de judecată. Totodată în cadrul examinării cauzei în ordinea de apel instanța de judecată s-a limitat numai la dispunerea aducerii forțate a inculpatului fără a-1 anunța în ordinea stabilită în căutare, astfel nu au fost epuizate toate mijloacele procesuale pentru asigurarea prezenței inculpatului Lungu Oleg în fața instanței de judecată;

- instanța de apel a încălcat prevederile art.321 Cod de procedură penală și art.6 CEDO, încălcări care în ansamblu constituie un viciu fundamental care influențează legalitatea deciziei pronunțate în ordine de apel.

12. Pe marginea recursului declarat procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca vădit neîntemeiat, deoarece recurentul potrivit art. 430 Cod de procedură penală era obligat să-și motiveze cerințele înaintate, însă din textul recursului depus se denotă faptul, că acestea nu cuprind suficient o careva motivare sau argumentare din punct de vedere al temeiurilor invocate.

13. Judecând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele motive:

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală (în red. 14.03.2003), termenul de recurs era de 2 luni de la data pronunțării deciziei, iar în caz de redactare – de 2 luni de la înștiințarea în scris despre semnarea deciziei.

Din actele dosarului, rezultă că partea dispozitivă a hotărârii motivate a fost pronunțată la 16 octombrie 2007 în prezența procurorului, avocatului Moraru Traian în numele inculpatului Țigănaș Ion, avocatului Tricolici Leon în numele inculpatului Lungu Oleg și a inculpatului Țigănaș Ion (f.d. 233-234, vol. I), din care rezultă că aceștia au fost prezenți la pronunțarea deciziei, comunicându-li-se totodată despre calea ordinară de atac.

Colegiul penal lărgit atestă că avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Lungu Oleg, a declarat recurs ordinar împotriva hotărârii instanței de apel la data de 22 octombrie 2019, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei de intrare a Secției documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție (f.d. 29, vol. II).

Reieșind din aceste circumstanțe se constată, că termenul de 2 luni de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală (red.14.03.2003) nu a fost respectat de inculpatul Lungu Oleg, deoarece recursul în cauză a fost declarat de avocatul acestuia la 22 octombrie 2019, aproximativ peste 13 ani de la data pronunțării deciziei atacate, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Mai mult, Colegiul penal lărgit notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării

termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008, nr. 3236/03, Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal lărgit reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Argumentele recurentului cu privire la repunerea în termen pentru declararea recursului și că abia peste 10 ani de la emiterea deciziei de către Curtea de Apel Chișinău a fost pornit dosar de căutare nr.2017340075, iar inculpatul se deplasa liber peste hotarele țării și a avut litigii în instanță, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate și declarative, or potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 06 septembrie 2006 (f.d. 110-130, vol.I) inculpatul Lungu Oleg a participat la ședință, a dat declarații, a fost prezent la pronunțarea sentinței de condamnare pe un capăt de acuzare, acesta cunoscând că în privința sa există dosar penal pe rol urma să se intereseze de soarta acestuia.

Mai mult ca atât, se reține că prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2017 a fost dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cobzac Gheorghe în numele inculpatului Lungu Oleg, pe motiv că mandatul nu-i semnat pe verso de către inculpat, astfel argumentul recurentului că inculpatul nu a cunoscut despre decizia instanței de apel din 16 octombrie 2007, declarând recurs ordinar abia peste 13 ani, este neîntemeiat, or decizia instanței de recurs ordinar din 12 iulie 2017 a fost publicată pe site-ul Curții Supreme de Justiție și putea fi vizualizată de către inculpat. Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că inculpatul Lungu Oleg în mod rezonabil urma să se intereseze de soarta cauzei penale în privința sa.

Totodată, instanța de recurs ordinar constată că, recurentul în recursul declarat face trimitere la mai multe cauze și articole din CoEDO, însă nu le raliază la propriile solicitări și pretenții în raport cu decizia atacată, în particular fiind omise desfășurarea acestor raportări prin prisma unui temei de recurs valabil, ceea ce impune Colegiului penal lărgit de a fi în imposibilitate să le rețină ca fiind relevante.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal lărgit, conchide că termenul pentru

depunerea recursului ordinar de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Lungu Oleg, a fost depășit, impunându-se în consecință respingerea ca inadmisibil a recursului, or acesta este declarat peste termen.

14. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Beruceașvili Andrei în numele inculpatului Lungu Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007, în cauza penală privindu-l pe **Lungu Oleg XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 iunie 2020**.

Președinte

Catan Liliana

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Boico Victor

Guzun Ion